

Maade endog, at der har været Tilfælde, hvor udbredte, indflydelsesrige Provinsblade ikke have kunnet faa Plads, medens derimod Repræsentanter for Smudspressen have siddet og bredt sig blandt Landets mest højtstaaende Personer. Ja, saa er der jo endelig det Middel, at stille sig, om jeg saa maa sige, paa en Slags Forhandlingsfod med Smudspressen, men udover ganske enkelte og sjældne Tilfælde er jeg ikke tilbøjelig til at tro, at det vil lykkes at røre en af dens Redaktører.

Men naar vi nu skue udover de Midler, hvorved man eventuelt kunde tænke sig at komme disse Offentlighedens Sjakaler til Livs, kunde det dog maaske ogsaa være rigtigt, om vi vendte Blikket en lille Smule ind ad mod os selv og undersøgte det Spørgsmaal: Hvad er det egentlig, der skaber Smudspressen dens store Sensation? Ja, jeg tror ikke, at en saadan Presse i Længden kan holde sig alene ved at bringe almindelig pirrende Skildringer af sanselig Art, Rufferiannoncer og den Slags Ting. Nej, Grunden maa ligge lidt dybere og muligvis være at finde i den Omstændighed, at disse Organer til en vis Grad ere Organer for en ret udbredt Raadenskab i vort Samfund. Saa vidt jeg kan huske fra min Naturhistorie, leve Sjakaler af Aadsler. Naar der ingen Aadsler er, forsvinde Sjakalerne. Det bedste Raad mod Smudspressen er selvfølgelig derfor at tage Stoffet bort fra den, saa dør den af Sult. Det kan ikke nægtes, at en ikke ringe Del af dens Livsbetingelse er at finde i det Bytte, som kastes til den af Mænd paa de forskellige Omraader her i Landet i offentlige Stillinger. Det er ikke mindst dem, der gøre, at denne Presse har noget af leve af. Det er dette, der giver den dens Livsbetingelse og, jeg havde nær sagt, giver den Livsberettigelse, thi det er nu vist ikke helt Løgn, at et Folk har den Presse, det fortjener.

Jeg vil i denne Forbindelse fremdrage et Moment, som er forekommet under hele det Postyr, vi have levet under i de sidste Par Maaneder, og som bestaar deri, at der synes at være — jeg sigter ikke her til noget enkelt Parti, nogen enkelt Retning, thi jeg har opdaget det over alt — en ret almindelig Opfattelse af, at havde den Mand, der har gjort noget, og

i hvem Smudspressen fraadser, bare ikke begaaet den Dumhed, der udleverede ham, havde alt været saare godt. Havde han bare ikke blottet sig, saa skidt med det hele! Heri ser jeg, det maa jeg indrømme, et farligt Samfundssymptom. Jeg ser deri et Udtryk for en Moral, der vel altid har været dyrket i Stilhed, men som nu synes at naa frem til en vis Samfundssanktion, en Moral, som jeg vil betegne som „de kalkede Graves Moral“. Jeg siger, at det er et farligt Samfundssymptom, thi det er jo muligt, at det er et af Tegnene paa, at den Mand har Ret, der sagde, at Svaghedspunktet i hele vor Tids kulturelle Tilstand er at finde i den Omstændighed, at de uhyre tekniske, materielle, økonomiske og politiske Fremskridt, der karakterisere denne Tid, ikke ere blevne ledsagede af en tilsvarende Udvikling paa det etiske Omraade.

Jeg maa maaske til Slutning gøre nogle Bemærkninger om et Par af de store Spørgsmaal, som Rigsdagen er stillet overfor, og som der jo ikke er talt altfor meget om under denne Finanslovdebat. Det ene Spørgsmaal er *Valgretssagen*, og her er der blevet sagt og høvdet, at man af Sommerens Møder og Sommerens Politik kan se, at Vælgerne have givet deres Tilslutning til Regeringens og Regeringspartiets Optræden i den sidste Samling. Jeg tror, at dette er rigtigt, men det grunder sig blandt andet ogsaa paa den Omstændighed — det tør jeg sikkert med Bestemthed hævde —, at et Flertal indenfor Reformpartiets og de moderates Vælgere ikke blot med et Suk giver sin Tilslutning til Regeringens Tilbud, men i deres Hjerte synes, at man allerede er gaaet altfor vidt. Sagen er i øvrigt, at dette Tilbud med Opretholdelsen af de privilegerede Amdsraadvælgere er i sig selv ulogisk i sit Forhold overfor By og overfor Land. En Valglovs Gennemførelse med Bibeholdelse deraf vil desuden betyde en fortsat Strid om dette Spørgsmaal, og endelig yder denne Bestemmelse ingen Garanti der, hvor Garantien skulde findes. Jeg tror, at den højtærede Finansminister, der jo undertiden kan træffe et Søm paa dets Hoved, havde nogenlunde Ret, da han karakteriserede dette Tilbud om de privilegerede Vælgere til Amdsraadene som